

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18.

CABRINETTY.

Ab tot y haver brillat aquest nom en lo sigle del vapor, de l' electricitat y de la prempsa, aquesta institució feynera é incansable que dia per dia, hora per hora, minut per minut sastisfa la àvida curiositat del públic, de segur que passarà 'l nom de Cabrinetty á las generacions futures com lo de un dels héroes lleendaris de las glòries catalanas.

Qui diu Cabrinetty, vol dir: valor fins á la temeritat; patriotisme fins al martiri; abnegació fins al heroisme.

Cabrinetty es la figura que 's destaca d' entre-mitj de una lluya implacable, lluya fràtricida de sanch y d' extermini, fecunda en sacrificis y també en cobardies, plena de incidents desgarradors y de episodis que conmouhen l' ànima.

Lo nom dè Cabrinetty, fou durant algun temps lo terror dels fanàtichs empenyats en fer donar una reculada á la nostra patria.

Militar de professió ell no encengué la foguera de la maleïda discordia. La patria que estava dessan-grantse reclamava l' esfòrs de son brás y l' oferí: per apagar aquella hoguera, l' hi demanà la sanch de sas venas y la donà. Fou leal sempre á sos juraments, y portà l' cumpliment de sos debers fins al sacrifici de l' existència.

Qui ha olvidat aquells temps y aquest home?

Era una época d' efervescencia. Las ideas y 'ls interessos bullian barrejats, sense que hi hagués medis de fixar las primeras ni de depurar los últims.

Ab acendrat patriotisme, ab la aspiració noble, desinteressada y generosa dels uns, s' hi barrejava la cobardia de molts; y una cosa pitjor encare que la cobardia, la traició de molts altres.

Aquells feyan mal bè 'ls seus esforços, porque las malas herbas se xuclaven la bona sava dels arbres. Alguns dels qui més cridavan sostenian intel·ligencies ab los enemichs de la llibertat y del ordre: parlin sino 'ls qui, poch temps després, s' arrancavan la caretta, mostrantse tals com eran.

Y mentres tant, amparadas per la indecisió dels que havian de obrar y no podian y favorescudas per las manyas inicius dels traidors, las bandades de sectaris de la causa del retrocés, se multiplicavan: campant, pels seus respectes, saquejant vilas populoses, cometent tota mena d' impropers, fusellant, cremant, incendiand i sembrant per tot arreu lo terror, la desolació y l' extermini.

Aquell temps era en que un home, fins llavors desconegut, en pochs días se feya popular.

En menos de una senmana apareix devant de una petita columna, y 's bat y derrota tres vegades seguidas á una temuda partida de facciosos.

Incanable en sos moviments y apurant tots los martiris y privacions de aquella guerra d' espardenya, caminant sempre, dormint malament, menjant pitjor, conduheix á la victoria á cada punt á soldats tocats del virus de l' indisplínia.

Si 'ls altres émuls del nostre guerrer se contentan ab vence y retirarse quan cau la nit, ell lluya, vens y segueix als enemichs, dispersos per barrancs y muntanyas, desafiant las inclemències de la naturalesa, la fosquedad de la nit y l' escabrositat del terreno. Ell sab prou bè que la pacificació del pais no depén sols de las balas, sino també de las camas; no depén sols del valor durant lo combat, sino també de la paciència y de la perseverança.

A un enemic com aquell se 'l acaba á tiros .. y revantantlo de fatiga.

Qui no coneix l' anada de Cabrinetty á Puigcerdá? Qui no 's recorda de aquella vila combatuda durant tants dies, apurant tots los medis de defensa, abandonada y sense esperansa de auxili, ab los camins cuberts de neu y ab los punts presos per endavant, per evitar l' arribada de reforsos?

Y no obstant, allá arribá Cabrinetty, travessant muntanyas inaccessibles y passos inverossimils, despenyat l' artilleria y conduintla á pés de brassos, obrintse camí á través de la neu, y realisant una de

las hassanyas més brillants de la passada guerra, hassanya digna de l' epopeya.

¿Com podia realisar aquest miracle?

[Ah! En los exèrcits lo valor y l' abnegació s' encomanan. En lo moment de la lluya ell era 'l més arruixat: a l' hora dels sufriments ell era 'l més suferit.

Molts cops feya las marxes á peu per donar á tots l' exemple: son tracte era justicier y afable: sa paraula era seca y parca: sense fer fanfarrias de valentia, ell era 'l més valent: sense queixar-se fonia las carns y 's torrava: y sense extremar las coses, havia sabut fanatisar als seu soldats.

Un escès de valor l' hi costà la vida. Alpens lo veje caure al davant dels seus, valents.

Barcelona feu á son destrossat cadáver un conmovedor enterro. Molts ulls ploraven quan sobre un furgo d' artilleria eran conduïts los restos del heroe y del màrtir tancats dintre de una endolada caixa; molts cors palpitaven cridant «venjansa».

Han passat set anys y 'l recort del heroe legendari es venerat y respectat encare, com al dia mateix de la seva desgracia.

L' invicta Puigcerdá 's disposa á honrarse honrant-lo degudament. Molt aviat l' estàtua de Cabrinetty serà per aquella ciutat l' expressió més pura de son agrahiment y de la seva propia glòria.

L' inspirat escultor Novas ha fet aquesta estàtua, costejada per suscripció pública, demostrant ab ella la manera que té 'l geni de comprender 'l geni. Lo Cabrinetty del llorejat escultor barceloní enclou las virtuts y 'l heroisme del guerrer, y 'l sentiment y l' admiració del poble català. Tot això es lo que sent l' ànima, al contemplar l' obra de 'n Novas.

Tant-de-bò, que siga aquesta l' última glòria que entregui á l' inspiració del artista y á la veneració del poble, la desoladora guerra fràtrica!

J. ROCA Y ROCA.

À LA MEMORIA DE CABRINETTY.

Los homes que com tú donan la vida
en aras de una idea noble y gran,
no moren al besar la freda tomba:
son nom, son esperit brilla radiant.

Lluytares ab fé ardida, com un heroe,
sens temer los obstacles ni 'l perill:
la pàtria 't demanava, era ta mare
y tú eras, ans que tot, un honrat fill.

Avuy aquella mare, adolorida,
ta llosa vè á regar ab los seus plors,
cubrint ab lo seu vel ta altaiva sombra,
buscant un lenitiu en los recorts.

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Recorts que eterns serán, com serà eterna
la gloria que ton bras va conquistar:
llorers regats ab sanch y ab dolls de llàgrimas,
se veuen sempre frescos verdejar.

Los días passarán; caurán mil fidols
cedent al baf malèfich de la mort;
més tú no caurás may, gran Cabrinetty,
tú sempre regnarás en nostre cor.

C. GUMÀ.

¡A LA VIVO!... ¡A LA VIVO!

La volta del cel es blava com un ull de peix. La lluna, que sembla una tallada de rabaquet, macilenta y endormiscadora se'n va a fer nona deixant l' immens espai a son germà l' sol.

Aquest, que no deu ser molt lluny, blanqueja la punta del mar anunciant per allà 'hont te de fer sa triunfal entrada.

La platja està plena de barques pescadores que com fantasmas se bellugan a impuls dels petons que 'ls fan las enjogassades ondas.

* * *
Cridant y movent gatzara compareixen los matiners pescadors. Amatents donan lo crit de *'Ja l' aigua'* y aquelles llanxes lleugeres com una sajeta enbesteixen la satinada planura del mar.

Remadas y gobernadas per forsuts briballs, ván a extreure 'ls arts, mentres los que 's quedan en terra buscan coves y paneras per allotjar lo peix per abundant que siga.

Ja surt lo sol; ab sos encesos raigs de grana dona una capa de rovell d' ou a aquell immens paviment, deixant molt endarrera al més hábil daurador.

L' escampall de barques que per dintre l' mar se rebejan, ab sos velatges blanxs, semblan un vol d' ovas que juguin dintre de un estany. Mentrestant homes, donas y xicots, descalsos y arremangats començan a amarrar l' estrop al cap de la corda que las barques han deixat amarrada en terra.

Tots tiran ab delit: al arribar prop de las onas, aquestes los remullen las camas y al enfonzarlas després per la sorra aixuta, aquesta 'ls hi posa unas hermosas polacras rossas. Al arribar al cap, ahont un capdella la corda, tornan de un a un a amarrarse a la que surt regalant de dintre de l' aigua; formant un llarg cuch de cent camas, que camina sempre sense moure's may del mateix puesto.

L' art ja s' acosta: l' ull viu dels pescaters que ja l' esperan llambrega 'ls suros que l' sostenen. Al punt tots s' agafan a la corda y al crit de *'Jissal... jissal... tira de garbí'* surt l' art inflat de peix, aflixant aigua per tots cantons y algun peix dels que no entran a la mida.

Tots l' enrotllan y al descusirlo apareix com un doll d' argent viu aquell abigarrament de peixos de tota mena. Comensan a omplir coves: tot hom hi ajuda, no hi falta algun carabiner pa ver si le dán algun estropo, que se haya enganchao con las mallas de la xarxa.

Desseguida comensa la tria, a imitació del exèrcit quan fan la saca. La sardina que vè a ser la infanteria, es la que abunda més. No hi falta algun llis panarra que 's deixa embutxar mitja tersa de sardinetas a la gola, ni alguna cipia que li omplen la bossa de sorra perque pési més.

* * *
Al acabar la tria, los peixaters se posan sobre las espatllas aquells coixins de palla, que semblan motxillas, y 's carregan aquellas panerades de plata derretida que tapan ab fullas de col perque no enlluerni lo brill de la seva escala.

Arremangats fins al genoll, ab las espardenyas lligadas a la cintura a tall de cartuxera y ensenyant una pitrera negra y peluda com la barba d' un gitano, s' escampen per aquest carrers de Déu ruixant al infelis que té la desgracia de passar per la seva vora.

A salt de ca, 's deixan caure al Born ó bê a la Boqueria, 'hont ab ansia 'ls esperan aquellas bocas de drach de pescateras, ansiosas de poder baladrejar, cosa tant predilecta del seu ofici.

Rojas com una corpora, y dotades de una forsa Sansonesca (sobre tot, de pulmó) ajudan a descarregar a aquells Lássaros que entre la suhor y la molleta del peix, regalan aigua per tot arreu.

* * *
Ja han acabat la tasca y havent entregat lo peix a 'n ellas, cap a esmorzar, y despès a matar lo dia fent lo set y mitj a la cantina de la platja.

Ellas tornan a remenar lo peix, posant lo més des fet al cul de la panera amagat pels que s'fan bona cara.

Y no parlem d' allò de lligar los llussos, perque 's mantinguin cargolats y pugan semblar vius fins al cap de una setmana, ni d' allò de pintarlos la ganya ab sanch de bou y altres mil sutilses que tenen per mènega corrent.

Cridant com esperitadas, barallanise ab las raspas més atrevidas que 'ls hi remenan lo peix, y endossant

a las més bledas lo més atrotinat, arriba 'l mij dia, y encare 'ls queda un gabadal de sardina que ván a vendre a la tarde pels carrers, refrescantla a cada font que troben pels camí.

Y de vegadas surten encare l' endemà als crits de *'Ja la vivo!... ja la vivo! id el art que bellugal'* ab la ditosa sardina més rebujada que la cara d' un carboner lo dia que 's muda.

VICTOR SOLER.

DE MORTS Y FERITS.....

Déu morts, vinticinch ferits,
soroll, moviment y crits,
subterrani y presons,
tempestats y llamps y trons,
noys que buscan a sa mare,
noyas que no tenen pare,
revòlvers, punyals, veneno,
algun nou Guzman el Bueno,
gent que mort sense di un ay,

—¿Qué dimoni es eixa trama? —
—Això es l' argument d' un drama
d' en Josep Echegaray.

TORTAMOLLA.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Novedats es l' únic teatro que 'ns ha ofert novetats dramàtiques: los dèmés han anat piulant ab lo repertori conegut.

La companyia d' opereta després de *Perichole* ha posat *Girofle Girofà* que sens dubte, dintre del genero bufo, es la millor producció del mestre Lecocq. Té un argument extravagant, pero plé de interès, molts xistes y una música fàcil, cadenciosa y agradable. En quan a l' execució, si no haguessim vist la mateixa opereta executada per la companyia Frigerio y dirigida per en Lupi, hauria fet millor efecte. Hi ha que regoneix una ventatja en las primeras parts de la companyia francesa sobre l' italiana: y es que conta ab millors cantants; en canvi la companyia italiana executava las obras de una manera més acabada, perque tenia millors actors.

Després del *Girofle*, s' ha posat *La Grand Duchesse*, de la qual no puch parlarne encare, anunciantse ademés *Les Cloches de Corneville*.

Del 18 al 19 del present més començará a treballar a Novegats la companyia italiana de la célebre Mariini. Jo, que soch sempre admirador del geni, la estich esperant com candeletas, y desitjo que 'l públic de Barcelona 's fassa favor, ananthi.

Al Espanyol ompla cada nit un dels intermedis, M. Benedetti, home de unas tragaderas inverosímils, qu' executa un treball que ni veientlo 's comprehén ni pot explicarse.

M. Benedetti es un fenòmeno. Agafa una espasa: se la fica a la boca, y se l' enfona fins al puny: n' agafa dugas y fa lo mateix; n' agafa vuit y endintre sempre. Arma un fusell ab bayoneta y s' empassa la bayoneta y sosté 'l fusell en posició horizontal. Pren un mandoble, més llarg que 'l seu tronch y l' hi desapareix dintre del ventrell. Demana una, dugas, tres espases de altres tants militars y van endintre com si fossen melindros. Jo no hi vist res més portentós.

Acabada la maniobra, no se senten més que disputas.

—Hi ha trampa, diu un.
—Quina trampa vols que hi haja? respon un altre.
—No t' ha deixat examinar las armas?

—Tot lo que vulgas; pero això no pot ferse sino ab trampa.

—Concebeixes quina trampa pot haverhi?
—Ni ab trampa, ni sense trampa, diu un' altre, això 's veu y no s' explica.

M. Benedetti es un home que 's guanya la vida menjant espases; y se las menja crues.

Un espectador deya:—Jo també ho faria; pero ab sabres de pasta.

Un altre exclamava:—Si jo fos un general tant gloriós com en Martínez Campos, lloraria a M. Benedetti perque servis de vaina a la meva espasa: això no aniria carregat.

Un metje va dirme!—No vull veure'l, perque 'm faria patir.

—Es possible? Vosté acostumat a tallar brassos y camas y a fer destrosas sobre 'l cos del pobre malalt, i vosté patirà per veure traguer una espasa a un home?

—No: patirà al veure una cosa que no sabria com explicarmela.

Ab M. Benedetti no hi ha guerras, ni desafios possibles.
Dos enemichs ván per crusar l' espasa: ell no fa més

que agafarlas y empassarselas. Tots dos quedan desarmats.

De manera que aquest home, no sols es un artista, sino qu' es un simbol: lo simbol del nostre sigle devorador. —Las espases, diu ell, ja no son bonas per combatre, sino per menjar. Menjant espases també s' alcança glòria.

Al Circo equestre hi ha hagut un grapat de debuts, l' un darrera del altre.

Lo clown Boone que 's compon de dos persones, totas dues saltadoras com llagostas.

L' amassona espanyola Dolores Hernandez, a la qual l' hi falta encare molta seguretat, si bé es molt jove y ho anirà aprenent.

La familia Wheal, composta d' artistas equestres molt notables y de clowns molt distrets. Porta ademés quatre gossos sabis. Aquests no son de la familia. Hi ha entre ells un payasso. Ja 'u veuen un payasso de la rasa canina!

Hi guardat per l' últim lo debut del clown anglès Pete Sterling.

Sterling havia sigut un calígrafo molt notable que va tenir a Barcelona molts deixebles; pero l' Sterling del Circo equestre, la veritat, fa molt mala lletra, y ab un dia va acabar.

Jo no hi vist res més tonto, ab ribets d' insolent: lo públic va xiularlo, y l' empresa, víctima de la seva bona fe y de una sorpresa, va despedirlo punt en blanc.

Lo clown malaventurat parlava andalus y deya qu' era anglès.

Després vaig saber que 'l anglès no era ell, sino l' empressari que l' hi havia adelantat cent duros.

N. N. N.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS DE HOMES CÉLEBRES.

Lo poeta D. Joan Nicassi Gallego tenia relacions ab una distinguida poetissa, que no anomenarem.

Un dia aquesta rebé una invitació per anar a un ball de Palacio y 's féu un magnific trajec.

—No hi vajas, l' hi digué Gallego.

—Es un compromís; respongué la poetissa: la reyna m' ha invitat y no puch desairar a la meva protectora.

—Si es aixis digué 'l poeta; jo t' enviare 'l carraje perque t' hi accompanyi.

Y efectivament a l' hora del ball se presentà 'l carraje a casa la poetissa qu' estava preparada y puja en ell. Pero 'l cotxero en lloc de anar a Palacio sortí de Madrid seguint la carretera del Escorial. La dama treya 'l cap per la finestreta, cridava, y 'l cotxero imperturbable, carretera amunt. Això durà un' hora.

Per últim lo cotxe 's para, y Gallego sortí d' entre mitj de uns arbres obrint la portella y exclamat:

—Senyora, crech que a una poetissa com vos, l' hi agradarà més que un ball d' etiqueta la contemplació de la naturalesa, al costat de la persona que de tot cor l' adora.

Lo poeta Hartzembusch es molt vell, com tothom sab, y usa un llenguatge molt atildat.

Un dia un amic allargant-hi la petaca va dir-li:

—Fumarà un cigarret D. Joan?

—Gracias contestà 'l poeta somrient: encare no fumo.

Una frasse de Platon, lo gran filosop grech:

—Més m' estimó la mort que la presó y 'l desterro.

—Per quin motiu? l' hi preguntavan.

—Perque la mort no sé si es bona ó dolenta, y la presó y 'l desterro sé de cert que ho son.

Lo poeta anglès Pope va dir un dia que uns seus amics disputaven sobre un punt de política:

—Vaja no 'n treureu res de disputar: las opinions son com los relletjos: no 'n trobareu dos que marxin iguals, y tothom per dir l' hora qu' es, se refereix al seu.

À N....

SONET.

Tos negres ulls reflecten las guspiras
del foix que hi há dins ton cor; poch amagadas
las cendras remogudes y apagadas
de ton amor, coneixo quan m' oviras.

En vā es que vulguis ocultar las iras
que 't causa ma passió, si tas miradas
fredas, jay! més que fredas, si, geladas
diuen que l' uny de tú, mon amor tiras.

Mes la sort ha volgut joh sort avara!
que 'l demostrarie tú mudable y vana
t' estimès més, que t' estimava encara.

Ansiòs mon pobre cor amor demana,
al menys, de ta bonica doble cara;
puig no de la divina, de l' humana.
PAU PRESSECH.

ESQUELLOTS.

Sempre val alguna cosa 'l ser amich del Sr. Fontredona.

En la sessió del dimarts, contra vent y mareja, va aprobarse al Ajuntament una proposició augmentant lo sou en 1,000 pessetas al Sr. Tort y Martorell.

Un dels arguments que vá presentar en Fontredona va ser lo de que aquest oficial no tenia prou temps per consagrarse al despaig de tots los assumptos. Lo Sr. Cabot va preguntar si ab 1,000 pessetas podria comprarse dos caps, quatre camas ó quatre brassos.

Pero en fi, la proposició sorti aprobada.

Y are 'ls demés empleats podrán dir:—Nos han fet un tort.

Al carrer de 'n Giriti aquest dia vá descubrirse una mina, que tenia la direcció de la botiga de un argenter.

Hi havia una màquina de taladrar, varis brusas y altres objectes sospitosos y procedia de un magatzém qu' estava desocupat, y 's comunicava ab la claveguera.

Sembla que s' han agotat las mines de California, y que are com are las buscan á l' Argenteria.

L' emperatrís de Rusia, que fá poch temps ha mort, té en la sèva vida una anècdota curiosa.

Un dia visitava un colègi de noyas dirigit per una professora molt piadosa que no feya més que inculcar á sus alumnes una instrucció estreta y religiosa.

Durant los exàmens l' emperatrís pregunta a una nena de 18 anys:

—Qu' es l' amor?
La nena baixa la vista ruborisada: y la professora observa que allò no s' ensenyava en son colègi, y que tal volta ni siquiera l' alumna comprenia 'l significat de la paraula amor.

—Féu molt mal, digué l' emperatrís: la vida de la dona no es res més que amor: primer l' amor als parents; després l' amor al espòs y ultimament l' amor als fills.

A Huesca 'l fiscal d' imprenta vá denunciar lo Diari lo dia avants de publicarse.

Ay pobre Sr. Fiscal: si s' aficiona á menjar fruta qu' encare no siga madura, ja veurà, com l' hi farà mal!

Després de la huelga del gas ja estavam massa tranquil·ls; ó sino que 'u diga l' ajuntament que ja busca la manera de que Barcelona torni á divertir-se.

Lo Concil d' Estat va decidir que no podian posar-se contribucions ni impostos á las canals, aparadors, portes que donan á fora, etc., etc.

Y l' Ajuntament va dlr: —No pot haverhi contribucions? Donchs jo n' hi posaré una.

Y ja tenen los botiguers y 'ls propietaris en doyna moventse contra aquest determini del Ajuntament.

Francament, jo crech que seria millor imposar una contribució sobre 'ls electors difunts que prenen part en unes eleccions.

Y com que no hi hauria medi de cobrarla, seria bò que la paguéssem los regidors que surten elegits.

Y diuhen que no hi ha diners á Barcelona! Y que l' industria està paralizada! Y que 'l comers vá de capa cayguda! Y que no corra un quart!

Donchs mirin: s' obra l' emprestit de Cuba, y Barcelona 's suscriu per 52 milions de duros.

52 milions!..

No hi ha quartos per fomentar la pública riquesa: no n' hi ha per las empresas industrials y mercantils; no n' hi ha per aquells assumptos que requereixen estudi y treball.

Pero per fer un bon negoci, sense mal-de-caps, sobre 'ls pellingots de la pobra Espanya, per aixo no n' faltan; per això 's troban á Barcelona 52 milions de duros!

Un empleat castellà deya:—Hay dinero.

Y un que no s' fia d' empréstims perque viu molt escamat, treya la H, y exclamava:—Ay dinero!

Un drama que ha ocorregut en una ciutat del imperi austriach

Una familia tenia un fill á Ameríca. Van passar anys sense saberne res, y per últim ván donarlo per mort.

Un dia arriba un senyor: era l' americà. Se dona á coneixe als seus germans, y aquests l' abrassen. Duya diners.

—Y la mare? pregunta. —Ha mort?

—No, l' hi responden. Ha llogat un hostal á tal poble y allà viu guanyantse la vida.

—Si m' hi declaro de repent, diu ell, tindrà una sorpresa massa forta. Millor es que me n' hi vaja y de mica en mica m' hi daré á coneixe.

Y l' fill, arribat de Ameríca, se'n vá á l' hostal. Sa mare no l' coneix; y ell, avants de anar-se'n al llit l' hi entrega 30,000 duros perque 'ls hi guardi.

Lo dimoni tentador comensa á mortificar á aquella dona, la qual veyentse á las mans una fortuna tant considerable medita un plan terrible. A mitja nit se'n vá al quart del foraster, lo troba adormit, y l' assassina.

Dos ó tres dias després los altres seus fills ván á l' hostal, y preguntan pèl seu germà.

—Com lo vostre germà?... diu la mare.

—Si, aquell foraster que va venir l' altre dia... L' hostalera 's torna groga, y per últim confessa 'l seu crim.

—Miserable de mil exclama: he mort al meu fill: que 'm matin, jo ja no poch viure....

Y desesperada, anà a entregarse á la justicia.

Per acabar:

Un senyor entra á una Iglesia acompañat de un gos.

Lo sagristà 'l detura, dihentli:—Dispensi, 'ls gossos no poden entrar á l' iglesia.

—Ja veura, diu lo senyor: lo gos y jo aném á la capella de Sant Roc.

Y l' sagristà arronsant las espatllas los deixá passar.

QUENTOS.

Un vellot que porta perruca 's burlava un dia de un company que té 'l cap pelat com un meló.

—Bueno, lo que tú vulgas: jo no tinc cabells, conformes.... pero al menos son tots meus.

Un comprador de bitllets de la Rifa Nacional un dia avants de procedir al sorteig de Nadal, deya ajenollat davant de un Sant Cristo:

—Senyor, feume treure la grossa, y juro cedir als pobres la meytat del premi.... Y si no teniu confiança ab mi, encarregueus vos mateix de dar aquesta meytat als pobres y entreguemme la part que 'm toqui.

Un amo que deya moltes mentidas, vá regalar una camisa al seu cridot, ab la condició de que aquest dia gués que si a totes las seves exageracions.

Y efectivament, l' amo contava las coses més estupendas, trayent sempre al cridot per testimoni, que exclamava invariablement:

—Això si qu' es ben cert; jo hi era.

Pero un dia la que vá dir era tant grossa, que 'l cridot exclamà:

—Vaja, això ja es massa... Avuy mateix l' hi torno la camisa.

Dos tipcs fan càlculs sobre la manera com se gastrian los diners, per fer més l' esplèndit, si fossen richs.

—Jo deya l' un; al hivern, á l' estufa per compte de llenya hi tiraria violins.

—Donchs jo, responia l' altre, tot l' any, tindrà set ó vuit cabells, y per compte de palla 'ls donaria barrets de jipi-japa.

Tohom se recorda del pobre Mossen Serà. Brut, greixós, ab la sotana verda, anava pèl mon, sent la bromà de la quixxalla y de la gent granada.

Un dia 'l bisbe vá cridar-lo clavantli una reprimenda perque anava tant brut.

—Vosté, vá dirli, es lo desdoro de la classe.

Mossen Serà escoltava la filipica ab lo cap baix. Quan vá ser fora, un que 'l coneixia molt y qu' estava enterat de l' entrevista, vá preguntarli.

—Qué l' hi ha dit lo bisbe, mossen Vallhonesta?

—Si vol que l' hi diga la veritat no li hi entés de res: figurí 's que m' ha dit que jo era el dos d' oros de la classe.

Un senyor en un cassino, jugant al tresillo:

—Mare de Déu que tonto que soch.

Lo seu company que per mor d' una mala jugada del primer, vèu que 'l que anava tréu una posta:

—Es molta veritat.

—Cóm s' entent! Això que diu vostè es una impertinència.

—No 'u ha confessat vostè mateix?

—Es que jo 'u deya sense pensarlo.

—Donchs vaja, jo 'u pensava sense dirlo.

—La pobresa es un gran bù, deya un capellà.

—Dèu mèu, Dèu mèu, esclamava un devot alsant los ulls al cel: jo no vull bens en aquesta vida: libréu-me de la pobresa..

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Ay Dos-prima, si sabias
la dos-quarta que a mí m' passa! ...
No puch sortir per 'nà á cassal
després se m' han mort dos tias,
y a més la dona ja 's troba
á punt de prima-tercera,
y no cassant no tinc roba,
ni a casa un tres de primera.

CAMPANER.

II.

—Dos-hu. —Que hu-tres, hu doble?
—Donchs que no mous la total?
—Are al acabar la feyna
á la prima m' hi fet mal

PESSIGOLLES.

MUDANSA.

Diu per la tot, la total
—Fa mala tot mon xicot
y l' hi daré ayuga de tot
si es que 'l cap l' hi fà molt mal.

BLEDAS, COL Y FLOR Y C.

QUINT DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horitzontal dian: 1.ª ratlla, un animal; 2.ª població catalana; 3.ª un emperador romà; 4.ª una altra vila catalana, y 5.ª producció, objecte de una industria.

B. C. y F. y C.

CONVERSA.

—Mi senyor ¿vol que l' hi porti?

—Qué?

—La maleta y 'l bastó, 'l paraguau y 'l gos d' ayuga...

—No; ja m' ho portará la...

—Qui?

—Ja ho hem dit entre tú y jo.

SANCHEZ FIGUERENCHE.

COMBINACIÓ NUMERICA.

Sustituir los pichs ab números que sumats vertical, horizontal y diagonalment dongan un resultat de 27.

B. C. y F. y C.

GEROGLIFICH.

X X X X
F A
N X L

JOAN HOMS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Er-ro-ne-o.
2. IDEM 2.ª—Gras-sa.
3. MUDANSA.—Nou, pou, bou, sou.
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Ca-mi-lo.
5. DIALECH.—Gramàtica castellana.
6. QUADRAT NUMÉRICH.—3 4 5 1 2
5 1 2 3 4
2 3 4 5 1
4 5 1 2 3
1 2 3 4 5
7. CONVERSA.—Sabaté.
8. GEROGLIFICH.—Qui no te pá molts se 'n pensa.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

RECORT ETERN Á CABRINETTY | 9 Juriol de 1873 !

Monument en mármol que s'erigirà en
Puigcerdà lo pròxim Setembre.

Frontis de la casa Andalet d'Alpens, carrer del Graell, n.º 9, ahont
fou ferit Cabrinetty, que morí en lo mateix portal.